

แบบรายงานการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน
หน่วยงาน ศูนย์วิทยบริการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ-สกุล นางสาวรุณี เอกพันธ์

ตำแหน่ง นักเอกสารสนเทศ

กลุ่มบุคลากร สายวิชาการ

สายสนับสนุนวิชาการ

๒. หลักฐานหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

๑. LIFE Space กับการพัฒนาห้องสมุดในทิศทางโลกดิจิทัล

๒. ความท้าทายของห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ เพื่อรับมือเทคโนโลยี AI : มุมมองเชิงนโยบาย

๓. ความร่วมมือจากพันธมิตรใหม่ในบริการและงานเทคนิค

๓. วิทยากรในการบรรยายให้ความรู้ในการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.อัญญา ดิษฐานนท์ ผู้อำนวยการหอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
บรรยายในหัวข้อ “LIFE Space กับการพัฒนาห้องสมุดในทิศทางโลกดิจิทัล”

๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์และ
รองผู้อำนวยการสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บรรยายในหัวข้อ “ความท้าทายของ
ห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ เพื่อรับมือเทคโนโลยี AI : มุมมองเชิงนโยบาย”

๓. นายรัฐธีร์ ปภัสสรีย์โชติ บรรณารักษ์ สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนาย
ชัยสิทธิ์ อังคะปัญญาเดช หัวหน้างานบริการทำพระจันทร์ หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมเสวนา
เรื่องความร่วมมือจากพันธมิตรใหม่ในบริการและงานเทคนิค

๔. สถาบันหรือหน่วยงานที่จัดโครงการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

การประชุมวิชาการและสามัญประจำปี ๒๕๖๗ ชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา สมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทยฯ

๕. ระยะเวลาที่เข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

วันจันทร์ ที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.

๖. งบประมาณที่ใช้ในการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

ไม่มีค่าใช้จ่าย

๗. วัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

- ในหัวข้อเรื่อง “LIFE Space กับการพัฒนาห้องสมุดในทิศทางโลกดิจิทัล” เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ และทักษะในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในการพัฒนาห้องสมุด ให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้ที่ทันสมัย รองรับ การเข้าถึงข้อมูลและการบริการของผู้ใช้งานในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ในหัวข้อเรื่อง “ความท้าทายของห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ เพื่อรับมือเทคโนโลยี AI : มุมมองเชิง นโยบาย” เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในบทบาทของเทคโนโลยี AI ที่จะเข้ามามีผลกระทบต่อการทำงานของ ห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ พร้อมทั้งพัฒนานโยบายที่เหมาะสมในการนำ AI มาใช้ในการบริการและ การบริหารจัดการทรัพยากรข้อมูลในอนาคต

- ในหัวข้อเรื่อง “ความร่วมมือจากพันธมิตรใหม่ในบริการและงานเทคนิค” เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ และทักษะในการสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรใหม่ในด้านการบริการและการพัฒนางานเทคนิค เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและพัฒนารูปแบบการให้บริการของห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศให้มีการตอบสนองความต้องการของ ผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้น

๘. สรุปเนื้อหาสาระ

รองศาสตราจารย์ ดร.อัญญา ดิษฐานนท์ ผู้อำนวยการหอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บรรยายในหัวข้อ “LIFE Space กับการพัฒนาห้องสมุดในทิศทางโลกดิจิทัล” โดยมีเนื้อหา ดังนี้

Life Space กับการพัฒนาห้องสมุดในทิศทางโลกดิจิทัล โดยมุ่งเน้นด้านการปรับตัวของห้องสมุดเพื่อ รองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมการใช้ข้อมูลของผู้ใช้และการ เข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น คลาวด์คอมพิวติ้ง, ปัญญาประดิษฐ์ (AI), และแหล่งข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ ห้องสมุด จึงต้องพัฒนาให้เป็น LIFE Space หรือพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการได้ทุกที่ทุก เวลา พร้อมสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้และการสร้างสรรค์ นอกจากนี้ การพัฒนาเทคโนโลยีใน ห้องสมุดจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการให้บริการ เช่น การสืบค้นข้อมูลแบบดิจิทัล การใช้แอปพลิเคชัน

สำหรับการจัดการทรัพยากร และการสร้างความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลายและทันสมัย และสารารธสรูปได้ใจความหลักเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. **แนวคิด LIFE Space** : ห้องสมุดต้องพัฒนาเป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการได้ตลอดเวลา ไม่จำกัดแค่ในสถานที่เดียว

L : Learning by exploring

I : Innovation

F : Future Collaboration

E : ESG

LIFE Space เป็นการออกแบบและปรับปรุงประสบการณ์ผู้ใช้ (User Experience) หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มุ่งไปที่การออกแบบพื้นที่และระบบออนไลน์โดยคำนึงถึงหลัก UX/UI เพื่อให้ผู้ใช้ค้นหาทรัพยากรและเข้าถึงบริการได้ง่ายและสะดวกที่สุด การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น พื้นที่อ่านหนังสือร่วมสมัย มุมสงบเงียบ หรือมุมสนทนาการต่าง ๆ เพื่อดึงดูดคนรุ่นใหม่เข้ามาใช้บริการมากขึ้น เช่น

Library Space Trends

1. Flexible & Multi-functional Spaces

- พื้นที่ที่ถูกออกแบบให้ปรับเปลี่ยนได้ง่าย เพื่อรองรับการใช้งานที่หลากหลาย เช่น ปรับจากพื้นที่อ่านหนังสือให้กลายเป็นพื้นที่จัดกิจกรรม พื้นที่ประชุมกลุ่มย่อย หรือพื้นที่จัดนิทรรศการเฉพาะกิจได้
- การใช้เฟอร์นิเจอร์แบบโมดูลาร์ (MODULAR FURNITURE) ทำให้การจัดสรรพื้นที่มีความคล่องตัวสอดคล้องกับรูปแบบกิจกรรมและจำนวนนักเรียน/ผู้ใช้ที่แตกต่างกัน

2. Focus on Collaborative & Community Areas

- ห้องสมุดกลายเป็น “ศูนย์กลางชุมชน” เปิดโอกาสให้กลุ่มคนที่มีความสนใจใกล้เคียงกันได้มาพบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ หรือทำกิจกรรมร่วมกัน
- พื้นที่ CO-WORKING SPACE, MAKER SPACE, CREATIVE LAB COOKING CLUB หรือ BOOK CLUB ได้รับความนิยมมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบลงมือทำและการทำงานร่วมกัน

3. Blending Physical & Digital Experience

- การออกแบบพื้นที่ที่จะผสานประสบการณ์การใช้งานรูปแบบดิจิทัลกับพื้นที่จริง (PHYSICAL SPACE) เข้าด้วยกัน
  - หน้าจอแบบ INTERACTIVE อาจถูกนำมาใช้ในพื้นที่ห้องสมุด เพื่อเสนอคอนเทนต์ที่ปรับตามความสนใจของผู้ใช้หรือใช้เป็น KIOSK สำหรับการค้นหาทรัพยากร
4. Zoning for Different Needs
- มีการแบ่งโซนตามลักษณะกิจกรรมอย่างชัดเจน เช่น QUEET ZONE สำหรับอ่านหนังสือ หรือวิจัยอย่างสงบ COLLABORATION ZONE สำหรับทำงานกลุ่ม หรือ MULTIMEDIA ZONE สำหรับใช้สื่อหลากหลายรูปแบบ
5. Green & Sustainable Library
- เน้นการออกแบบอาคารและพื้นที่ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้พลังงานหมุนเวียน การลดการใช้พลาสติก การวางระบบจัดการขยะอย่างเหมาะสม
  - การใช้วัสดุที่ยั่งยืน (SUSTAINABLE MATERIALS) และมีการสร้างพื้นที่สีเขียว (GREEN SPACE) หรือสวนนั่งเล่น (REAKING GARDEN) เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและบรรยากาศที่ดี
6. Enhancing User Experience & Well-being
- การออกแบบพื้นที่ให้คำนึงถึงความเป็นอยู่และสุขภาพของผู้ใช้ เช่น การจัดพื้นที่ให้นั่งสบาย มีโต๊ะยืน (STANDING DESK) หรือมุมพักผ่อนพร้อมที่ชาร์จไฟฟ้า
  - มีบริการเสริม เช่น ห้องนวดเบา ๆ (MASSAGE CHAIR STATION), พื้นที่พักผ่อนสมอง (WELLNESS AREA) หรือบริการน้ำดื่ม/อาหารว่างที่เหมาะสม เพื่อสร้างบรรยากาศผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนรู้
7. Inclusivity & Universal Design
- ห้องสมุดจะคำนึงถึงการเข้าถึงของทุกคน รวมถึงผู้พิการและผู้สูงอายุ เช่น ทางลาด (RAMP), ลิฟต์, ป้ายสัญลักษณ์ (SIGNAGE) ที่ชัดเจนและเป็นมิตรต่อผู้ใช้งานต่างกลุ่ม
  - มีการออกแบบโดยยึดหลัก UNIVERSAL DESIGN เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากพื้นที่ได้อย่างเท่าเทียม
8. Interactive Showcases & Exhibitions

- ห้องสมุดไม่ใช่แค่ที่เก็บทรัพยากร แต่ยังเป็นพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการแบบอินเทอร์แอคทีฟ (INTERACTIVE EXHIBITS) ที่เชื่อมโยงผู้ใช้กับประเด็นทางสังคม วัฒนธรรม หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ
- อาจมีโซนทดลอง (DEMO AREA) หรือโซนนำเสนอผลงาน (EXHIBITION/SHOWCASE) เพื่อให้ผู้ใช้สามารถมีส่วนร่วมได้โดยตรง

2. การจัดการพื้นที่ตามแนวคิดใหม่ LIBRARY OF LIFE

คือ แนวโน้มและการพัฒนาในพื้นที่ห้องสมุดที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และพฤติกรรมของผู้ใช้ในยุคปัจจุบัน โดยเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่หลากหลายและยืดหยุ่น เช่น พื้นที่สำหรับการทำงานร่วมกัน, การเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ, หรือการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในห้องสมุด เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพในแต่ละพื้นที่ที่จะมีอุปกรณ์ไว้คอยให้บริการ

3. อัตราการใช้ AI ของไทย

อยู่ที่ประมาณ 15.2 % ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั่วโลกที่ประมาณ 35 %

สำหรับการใช้ AI มีทั้งหมด 8 ระดับ

Level 1 : ยังไม่เข้าใจว่า AI คืออะไร

Level 2 : เคยลองใช้ AI บ้าง

Level 3 : ใช้ AI ช่วยงานง่าย ๆ เช่น ค้นข้อมูล

Level 4 : เริ่มสร้าง Prompt ที่มีประสิทธิภาพ

Level 5 : ใช้ AI เป็นโค้ชส่วนตัว ช่วยตั้งคำถาม

Level 6 : ใช้ AI Tools ผสมใน Workflow

Level 7 : AI เป็นแกนหลักปรับองค์กร

Level 8 : AI สร้างโอกาสใหม่ (New S-Curve)

4. AI Machine Learning

ระบบแนะนำหนังสือคือ เทคโนโลยีที่ใช้ข้อมูลจากพฤติกรรมของผู้ใช้งาน เช่น ประวัติการอ่านหรือความชอบส่วนตัว เพื่อแนะนำหนังสือที่น่าจะตรงกับความสนใจของผู้ใช้ ระบบนี้มักใช้ AI และ Machine Learning ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างคำแนะนำที่มีความแม่นยำมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยสามารถแนะนำหนังสือใหม่ ๆ หรือหนังสือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คุณสนใจ

5. NEW LIFE SPACE

ห้องสมุดเพื่อชีวิตมีให้บริการที่โถงชั้น 1 ห้องสมุดป่วย อิงภากรณ์

สรุปได้ว่า LIFE SPACE เป็นแนวคิดที่เน้นการสร้างพื้นที่ในห้องสมุดที่หลากหลายและยืดหยุ่น เพื่อรองรับการเรียนรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตอบโจทย์การใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล โดยการนำเทคโนโลยีมาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้และการเข้าถึงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ห้องสมุดในทิศทางนี้จึงไม่จำกัดแค่การเก็บหนังสือ แต่ยังเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อและการสร้างชุมชนดิจิทัล

รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงพันธ์ เจริมประยงค์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์และรองผู้อำนวยการสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บรรยายในหัวข้อ “ความท้าทายของห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ เพื่อรับมือเทคโนโลยี AI : มุมมองเชิงนโยบาย” โดยมีเนื้อหา ดังนี้

ความเข้าใจเกี่ยวกับ AI ในบริบทการเรียนรู้และการวิจัย

มีข้อสังเกต 3 ประการ คือ

1. ความฉลาดของ AI มีความสัมพันธ์กับทรัพยากรที่ใช้ในการฝึกฝนและประมวลผล
2. ต้นทุนในการใช้งาน AI ลดลง 10 เท่าทุก 12 เดือน ยิ่งใช้มากยิ่งถูกลงเร็ว
3. มูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของ AI ที่ฉลาดขึ้นเติบโตแบบเหนือเอกซ์โพเนนเชียล ส่งผลให้การลงทุนยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

ผลกระทบ

- AI จะกลายเป็นเสมือนเพื่อนร่วมงานเสมือนจริง
- เทคโนโลยี AI จะแทรกซึมเข้าไปในทุกมุมของเศรษฐกิจ
- ราคาสินค้าทั่วไปจะลดลงอย่างมาก ในขณะที่สินค้าฟุ่มเฟือยและทรัพยากรที่มีจำกัดจะมีราคาสูงขึ้น
- ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์จะเร็วขึ้นอย่างมาก
- ทักษะด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัวจะมีความสำคัญมากขึ้น
- การกระจายประโยชน์ของ AGI อย่างทั่วถึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อป้องกันปัญหาความเหลื่อมล้ำที่อาจเกิดขึ้น
- ทุกคนในปี 2035 ควรมีโอกาสเข้าถึงและใช้งาน AI ได้อย่างไม่จำกัด

- ต้องมีการพัฒนานโยบายสาธารณะที่เหมาะสม เพื่อให้สังคมและเทคโนโลยีสามารถพัฒนาไปด้วยกันได้

ความสามารถของ Gen AI ในปัจจุบัน

1. การค้นคืนและการจัดลำดับความเกี่ยวข้อง
2. การสรุปและการสร้างตัวบท
3. การสร้างภาพและการตรวจจับวัตถุ
4. การจำลอง

การอุปมาของ Generative AI

มนุษย์ - สุ่ม

- ไม่แม่นยำ
- ไม่เที่ยงตรง
- มั่นใจมากเกินไป
- สามารถเรียนรู้ได้โดยไม่ต้องรู้ว่าสิ่งนั้น “เรียก” ว่าอะไร
- ต้องเรียนรู้ไปเรื่อย ๆ

แหล่งข้อมูล

- เชื่อมโยงความรู้ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด
- ไม่สามารถพิสูจน์ที่มาได้
- ไม่เที่ยง
- กระจัดกระจายเป็นส่วน ๆ

เครื่องมือ

- งานซ้ำ ๆ เดิม ๆ
- งานสร้างสรรค์ (ที่ต่อยอดจากงานอื่น)
- งานที่ต้องการสังเกตโดยละเอียด
- งานที่มีแบบแผนและกฎเกณฑ์

AI กับการสนับสนุนการวิจัย

1. การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ และความรู้ การสืบค้น ระบบแนะนำ แชนบอต
2. เครื่องมือช่วยการทำวิจัย การทบทวนวรรณกรรม การเขียนบรรณานุกรมและการจัดการรายการอ้างอิง การสรุปเนื้อหาอัตโนมัติ
3. นักวิจัยร่วม การสร้างสรรค์เนื้อหา

โอกาสของ AI กับการวิจัย

การค้นคว้าและสืบค้นข้อมูล

- รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- สกัดข้อมูลและสร้างบทสรุปอัตโนมัติ
- นำเสนอข้อมูลที่ตรงกับความต้องการที่เฉพาะเจาะจง

การประมวลผลข้อมูล

- ประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่
- วิเคราะห์ช่องทางทางวิชาการ
- ตรวจสอบแบบแผนและแนวโน้มของการวิจัย

การสร้างองค์ความรู้

- ตั้งสมมุติฐาน
- แนะนำประเด็นหัวข้อ
- วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็น

ความท้าทายในการใช้ AI ในการวิจัย

1. ความเป็นต้นฉบับและทรัพย์สินทางปัญญา

- ใครเป็นเจ้าของ
- สิทธิในการทำซ้ำ ดัดแปลงเผยแพร่
- การใช้งานที่เป็นธรรม
- การลักลอบทางวิชาการ
- การปั่นแต่งข้อมูล

2.คุณภาพของข้อมูล

- ถูกต้อง
- ครบถ้วน
- เป็นกลาง
- ตรวจสอบได้

3.ความเป็นส่วนตัว

- ใครเป็นเจ้าของข้อมูล
- สิทธิในการประมวลผลและนำข้อมูลไปใช้งาน
- การเผยแพร่ข้อมูลส่วนบุคคล (ที่อ้างอิงไปยังตัวบุคคลได้)

การจัดการสารสนเทศ

1.การวิเคราะห์ทรัพยากร : การวิเคราะห์เนื้อหา หมวดหมู่ หัวเรื่อง ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลให้มีความสม่ำเสมอและทันสมัย

2.การคาดการณ์ : การจัดหาทรัพยากร ความต้องการทรัพยากร การใช้ทรัพยากร

3.การแปลงให้อยู่ในรูปดิจิทัล : การสแกน การปรับปรุงคุณภาพรูปภาพ OCR

4.การสงวนรักษา : การประเมินคุณค่า การประเมินความเสี่ยง นโยบายการสงวนรักษา

การบริหารจัดการ

1. ทรัพยากรมนุษย์

- การจัดหา
- การพัฒนา
- การรักษาคนให้อยู่ในองค์กร

2. งบประมาณ

- การคาดการณ์
- การให้น้ำหนักความสำคัญ

- การประเมินผลกระทบ

3. ผู้ใช้

- การวิเคราะห์สื่อสังคม
- การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ประเมินความพึงพอใจ

4. อาคารสถานที่

- การประหยัดพลังงาน
- การควบคุม ตรวจสอบ
- การซ่อมแซมบำรุงรักษา
- การจัดหา

โดยสรุป การรับมือกับเทคโนโลยี AI ในห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศไม่เพียงแต่เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ แต่ยังต้องมีการปรับเปลี่ยนเชิงนโยบายและการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เพื่อให้ห้องสมุดสามารถให้บริการที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการในโลกที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยี AI อย่างมีประสิทธิภาพ

นายรัฐธีร์ ปภัสสรีย์โชติ บรรณารักษ์ สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและนายชัยสิทธิ์ อังคะปัญญาเดช หัวหน้างานบริการทำพระจันทร์ หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมเสวนาเรื่องความร่วมมือจากพันธมิตรใหม่ในบริการและงานเทคนิค โดยมีเนื้อหา ดังนี้

นายรัฐธีร์ ปภัสสรีย์โชติ บรรณารักษ์ สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พูดถึงเรื่องการประยุกต์ใช้ AI ในงานเทคนิค โดยการนำมาใช้ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

เช่น

- Gap analysis
- วิเคราะห์ข้อมูลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของผู้รับบริการ แล้วใช้ในการคาดเดาหรือพยากรณ์ว่าควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาลักษณะใดเข้ามาให้บริการ หรือใช้ในการคัดทรัพยากรสารสนเทศออก
- วิเคราะห์ข้อมูล ดู trend ของเนื้อหาที่น่าจะเป็นที่สนใจต่อไปในอนาคตเพื่อใช้เป็นข้อมูล

ในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

การวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ

- จัดทำ metadata
- ช่วยเพิ่มความสมบูรณ์ของ metadata

ป้อนข้อมูลโดยตรง หรือนำไฟล์หนังสือหรือทรัพยากรสารสนเทศเข้าไปให้ AI อ่าน

- จัดทำ metadata และจัดระบบ เช่น ให้หัวเรื่องและเลขหมู่
- ช่วยทำสาระสังเขปหรือเรื่องย่อ

และยังได้เล่าถึงประสบการณ์ในการสร้าง MyGPT สำหรับงานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศของ

สำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าได้นำ AI มาจัดทำสาระสังเขปหรือเรื่องย่อผลที่ได้รับคือ

- หนังสือวิชาการได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า
- ให้ AI อ่าน 15 หน้าแรก ได้ผลดีกับหนังสือวิชาการ
- ให้ AI อ่านทั้งเล่ม ได้ผลดีกับนิยาย
- บางครั้ง AI เขียนออกในแนวโฆษณาหนังสือ เช่น

หัวเรื่อง LC

- หนังสือวิชาการได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า
- หัวเรื่องที่ให้บางครั้งไม่ตรงกับในหัวเรื่อง LC หรือให้ไม่ตรงกับเนื้อหา เช่น ผิดความหมาย ให้หัวเรื่องแคบไปหรือกว้างไป ฯลฯ

ดังนั้น Ex Libris จะพัฒนาต่อไปเรื่อย ๆ และอาจเป็นฟังก์ชันในระบบห้องสมุดฯ

นายชัยสิทธิ์ อังคะปัญญาเดช หัวหน้างานบริการทำพระจันทร์ หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้พูดถึงการให้บริการ AI TOOLS หอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์การให้บริการ AI Tools ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (TU) มุ่งเน้นการพัฒนาและใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และการวิจัย โดยมีการใช้เครื่องมือ AI เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data), การสร้างโมเดลการทำนาย, และการพัฒนาแอปพลิเคชันที่สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการศึกษา นักศึกษาและคณาจารย์สามารถเข้าถึง AI Tools ที่ได้รับการพัฒนาภายในมหาวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายมากขึ้น รวมถึงการนำ AI ไปใช้ในด้านต่างๆ เช่น การศึกษาด้านสังคมศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการวิจัย นอกจากนี้ยังมีโครงการฝึกอบรมและการสนับสนุนทางเทคนิคให้กับนักศึกษาและบุคลากร เพื่อให้สามารถใช้เครื่องมือ AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ในด้านการทำงานเทคนิค การร่วมมือกับพันธมิตรใหม่ยังช่วยให้ห้องสมุดสามารถปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี เช่น ระบบการจัดการฐานข้อมูล, ระบบการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ และการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยสูงสุดสำหรับผู้ใช้

โดยทางหอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้นำ AI เข้ามาให้บริการในห้องสมุด คือ

1. AI TOOLS ที่มีให้บริการ

- TURNITIN
- ChatGPT-4o
- Gemini
- ClaudeAI
- Grammarly

2. จำนวน ACCOUNT ที่ให้บริการ

3. การให้บริการ

- การให้บริการ TURNITIN AI จะใช้งานได้ด้วยตนเองเฉพาะ User ประเภท Instructor โดยหอสมุดฯ จะออก Account ให้แก่อาจารย์เท่านั้น
- นักศึกษาต้องใช้บริการผ่าน Plagiarism Checking Services โดยส่งไฟล์ให้บรรณารักษ์ตรวจให้
- ปัจจุบัน AI Writing Detection รองรับเฉพาะภาษาอังกฤษ

4. สถิติการให้บริการ UPDATE

AI Tool ใช้งานรวม 1,205 ครั้ง ขณะที่ใช้งานสูงสุด 5 อันดับแรก

1. คณะพาณิชยการการบัญชี
2. คณะนิติศาสตร์
3. คณะเศรษฐศาสตร์
4. คณะสหวิทยาการ
5. คณะศิลปศาสตร์

5. มีการประเมินผลการใช้

6. มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาการให้บริการในอนาคต

ในที่สุด การเสวนาเรื่อง "ความร่วมมือจากพันธมิตรใหม่ในบริการและงานเทคนิค" ได้สะท้อนให้เห็นว่า ความร่วมมือเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาบริการห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศให้ทันสมัยและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการทำงานร่วมกันกับพันธมิตรใหม่จึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาบริการในอนาคต

๙. ปัญหาอุปสรรคในการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

ไม่มี

๑๐. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

: - ต่อตนเอง

- เรื่อง “LIFE Space กับการพัฒนาห้องสมุดในทิศทางโลกดิจิทัล” คือ การเสริมสร้างความเข้าใจและทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาบริการห้องสมุด ซึ่งจะช่วยให้สามารถปรับตัวและนำแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้ในงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ดียิ่งขึ้น

- เรื่อง “ความร่วมมือจากพันธมิตรใหม่ในบริการและงานเทคนิค” ช่วยให้ทราบถึงการเสริมสร้างความร่วมมือและเครือข่ายกับพันธมิตรใหม่ ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการห้องสมุดและการพัฒนางานเทคนิค โดยสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและวิธีการใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการบริหารจัดการและบริการห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- เรื่อง “ความท้าทายของห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ เพื่อรับมือเทคโนโลยี AI : มุมมองเชิงนโยบาย” คือ การได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยี AI เพื่อพัฒนาบริการและการจัดการข้อมูลในห้องสมุด ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและปรับปรุงการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

: - ต่อหน่วยงาน

- เรื่อง “LIFE Space กับการพัฒนาห้องสมุดในทิศทางโลกดิจิทัล” คือ การเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาห้องสมุดให้เป็นพื้นที่ดิจิทัลที่ทันสมัย ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ และทำให้หน่วยงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคดิจิทัลได้ดียิ่งขึ้น

- เรื่อง “ความร่วมมือจากพันธมิตรใหม่ในบริการและงานเทคนิค” การสร้างความร่วมมือและพัฒนาความสัมพันธ์กับพันธมิตรใหม่ ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถเข้าถึงทรัพยากรเทคโนโลยี และแนวทางการปฏิบัติที่ทันสมัย เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและปรับปรุงงานเทคนิคให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- เรื่อง “ความท้าทายของห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ เพื่อรับมือเทคโนโลยี AI : มุมมองเชิงนโยบาย” คือ การช่วยให้หน่วยงานสามารถพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ในการนำเทคโนโลยี AI มาปรับใช้ในการบริการและการจัดการข้อมูลในห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๑๑. เอกสารหรืออื่น ๆ ที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน

ไม่มี

๑๒. สำเนาประกาศนียบัตร/วุฒิบัตร ที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

มีวุฒิบัตร

๑๓. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ไม่มี

(ผู้รายงาน)..... *อรุณี เอกพันธ์* .....

(นางวารุณี เอกพันธ์)

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเบื้องต้น

.....
.....

(ลงชื่อ)..... *Banya C.* .....

(อาจารย์ เบญญา หวังมหาพร)

วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘